

6th International youth conference

“Perspectives of science and education”

14th December 2018

**New York
2018**

The 6th International youth conference “Perspectives of science and education” (December 14, 2018) SLOVO\WORD, New York, USA. 2018. 879 p.

ISBN 978-1-77192-403-0

The recommended citation for this publication is:

Busch P. (Ed.) (2018). Humanitarian approaches to the Periodic Law // Perspectives of science and education. Proceedings of the 6th International youth conference. SLOVO\WORD, New York, USA. 2018. Pp. 12–17.

Editor	Lucas Koenig, Austria	Morozova Natalay Ivanovna, Russia
Editorial board	Abdulkasimov Ali, Uzbekistan	Moskvin Victor Anatolevich, Russia
	Adieva Aynura Abduzhalalovna, Kyrgyzstan	Nagiyev Polad Yusif, Azerbaijan
	Arabaev Cholponkul Isaevich, Kyrgyzstan	Naletova Natalia Yurevna, Russia
	Zagir V. Atayev, Russia	Novikov Alexei, Russia
	Akhmedova Raziya Abdullayevna	Salaev Sanatbek Komiljanovich, Uzbekistan
	Balabiev Kairat Rahimovich, Kazakhstan	Shadiev Rizamat Davranovich, Uzbekistan
	Barlybaeva Saule Hatiyatovna, Kazakhstan	Shhahutova Zarema Zorievna, Russia
	Bestugin Alexander Roaldovich, Russia	Soltanova Nazilya Bagir, Azerbaijan
	Boselin S.R. Prabhu, India	Spasennikov Boris Aristarkhovich, Russia
	Bondarenko Natalia Grigorievna, Russia	Spasennikov Boris Aristarkhovich, Russia
	Bogolib Tatiana Maksimovna, Ukraine	Suleymanov Suleyman Fayzullaevich, Uzbekistan
	Bulatbaeva Aygul Abdimazhitovna, Kazakhstan	Suleymanova Rima, Russia
	Chiladze George Bidzinovich, Georgia	Tereschenko-Kaidan Liliya Vladimirovna, Ukraine
	Dalibor M. Elezović, Serbia	Tsersvadze Mzia Giglaevna, Georgia
	Gurov Valeriy Nikolaevich, Russia	Vijaykumar Muley, India
	Hajiyev Mahammad Shahbaz oglu, Azerbaijan	Yurova Kseniya Igorevna, Russia
	Ibragimova Liliya Ahmatyanovna, Russia	Zhaplova Tatiana Mikhaylovna, Russia
	Blahun Ivan Semenovich, Ukraine	Zhdanovich Alexey Igorevich, Ukraine
	Ivannikov Ivan Andreevich, Russia	Proofreading Andrey Simakov
	Jansarayeva Rima, Kazakhstan	Cover design Andreas Vogel
	Khubaev Georgy Nikolaevich	
	Khurtsidze Tamila Shalvovna, Georgia	
	Khoutyz Zaur, Russia	
	Khoutyz Irina, Russia	
	Korz Marina Vladimirovna, Russia	
	Kocherbaeva Aynura Anatolevna, Kyrgyzstan	
	Kushaliyev Kaisar Zhalitovich, Kazakhstan	
	Lekerova Gulsim, Kazakhstan	
	Melnichuk Marina Vladimirovna, Russia	
	Meymanov Bakyt Kattoevich, Kyrgyzstan	
	Moldabek Kulakhmet, Kazakhstan	

Material disclaimer

The opinions expressed in the conference proceedings do not necessarily reflect those of the CSR «Solution», SLOVO\WORD, Accent Graphics Communications & Publishing or Premier Publishing s.r.o., the editor, the editorial board, or the organization to which the authors are affiliated.

The CSR «Solution», SLOVO\WORD, Accent Graphics Communications is not responsible for the stylistic content of the article. The responsibility for the stylistic content lies on an author of an article.

Included to the open access repositories:

eLIBRARY.RU

© Центр наукових досліджень «Solution»

© SLOVO\WORD

© Accent Graphics Communications & Publishing

All rights reserved; no part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior written permission of the Publisher.

Typeset in Berling by Ziegler Buchdruckerei, Linz, Austria.

Printed by Premier Publishing s.r.o., Vienna, Austria on acid-free paper.

Table of Contents

1.	ФЕДОРОВ Д. М. СИНЯЧЕНКО О. В. ПУРИНОВЫЙ ДИСМЕТАБОЛИЗМ И АССОЦИИРОВАННЫЕ СРЕДНЕМОЛЕКУЛЯРНЫЕ СОЕДИНЕНИЯ ПРИ ПОДАГРЕ.	11
2.	ГМОШИНСКИЙ Н. В. СИНЯЧЕНКО О. В. ТЕЧЕНИЕ И ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЛЕЧЕНИЯ ЯЗВЕННЫХ ГАСТРОДУОДЕНАЛЬНЫХ КРОВОТЕЧЕНИЙ НА ФОНЕ САХАРНОГО ДИАБЕТА.	17
3.	СМОЛЬНИЦЬКА О. О. ІНТЕРМЕДІАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОБРАЗУ ЦИРЦЕЇ В ПОЕЗІЇ ВІРИ ВОВК: ІСТОРИЧНИЙ, МІФОЛОГІЧНИЙ, ОБРАЗОТВОРЧИЙ КОНТЕКСТИ.	24
4.	LIUDMYLA SHEKALENKO, PROFESSIONALS OF THE DIPLOMATIC FRONTLINE.	37
5.	СТАНКЕВИЧ С.В., ЗАБРОДИНА И.В., ЛУТИЦЬКА Н.В., МОЛЧАНОВА А.А., НАКОНЕЧНАЯ Ю.А. ИСТОРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ И СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ИНТЕГРИРОВАННОЙ ЗАЩИТЫ РАСТЕНИЙ И СПОСОБОВ ОЦЕНКИ ЭФФЕКТИВНОСТИ МЕРОПРИЯТИЙ ЗАЩИТЫ РАСТЕНИЙ ОТ НАСЕКОМЫХ-ФИТОФАГОВ.	47
6.	ПАНИНА О.О., МАЛЯРОВ М.В., ГУСЕВА Л.В., ХРИСТИЧ В.В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗРАХУНКУ В МОДЕЛЮВАННІ КОНТУРІВ ЛІСОВИХ ПОЖЕЖ ДЛЯ СПРОЩЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ.	58
7.	Д.А. ВОЛЬЧЕНКО, А.Ю. ЖУРАВЛЕВ, В.С. СКРЫПНЫК, В.С. ВИТВИЦКИЙ. МЕТОД ОЦЕНКИ ЭФФЕКТИВНОСТИ САМОВЕНТИЛИРУЕМЫХ ДИСКОВ С ЭЛЕМЕНТАМИ ОХЛАЖДЕНИЯ В ТОРМОЗАХ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ.	64
8.	Н.А. ВОЛЬЧЕНКО, Н.В. КАШУБА, Д.Ю. ЖУРАВЛЕВ, В.М. ЧУФУС. МЕТОД ОЦЕНКИ ТЕПЛОВОГО БАЛАНСА САМОВЕНТИЛИРУЕМЫХ ДИСКОВ В ТОРМОЗАХ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ.	77
9.	ТОПОЛЬНИЦЬКА Т.М., ЯВОРСЬКА І.І. НАВИКИ ТА ВМІННЯ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА.	89
10.	ЮДИНА С.В., ГУРЖИЙ Т.О. ДЕПОЗИТИ ДОМОГОСПОДАРСТВ ЯК РЕСУРС ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ.	104
11.	РОГОВА Н.В., ВОЛОДЬКО О.В., РИБАКОВА С.С., СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ.	110
12.	НАГОРНИЙ В.В., МУРЗИНА О.А., НАГОРНА Н. О., КАПЛАУШЕНКО Т. М. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ	116

УДК: 378.017:615-051

**ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ФАХІВЦІВ
ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ**

НАГОРНИЙ В.В.

*кандидат фармацевтичних наук, доцент,
доцент кафедри технології ліків
Запорізький державний медичний університет
м. Запоріжжя, Україна*

МУРЗИНА О.А.

*кандидат педагогічних наук, асистент
асистент кафедри медичної і фармацевтичної інформатики та новітніх
технологій
Запорізький державний медичний університет
м. Запоріжжя, Україна*

НАГОРНА Н. О.

*кандидат фармацевтичних наук, старший викладач,
старший викладач кафедри аналітичної хімії
Запорізький державний медичний університет
м. Запоріжжя, Україна*

КАПЛАУШЕНКО Т. М.

*кандидат фармацевтичних наук,
викладач медичного коледжу
Запорізький державний медичний університет
м. Запоріжжя, Україна*

Побудова моделі майбутнього фахівця фармацевтичного профілю зумовлена тим, що на сучасному етапі професійної підготовки фахівців у закладі вищої освіти здійснюється з метою порівнюваності кваліфікацій, компетентностей, змісту підготовки відповідно до міжнародних стандартів, освітніх та кваліфікаційних систем, що повинно забезпечити якість фармацевтичної освіти та зміцнення її позицій у європейському освітньому та науковому просторі.

Саме тому на шляху до євроінтеграції актуальним є всебічне переосмислення підходів щодо модернізації вищої фармацевтичної освіти, яке ґрунтується на компетентнісних засадах.

Динамічно змінювані умови ринку праці вимагають від сучасного фахівця здатності до швидкої адаптації та наявності здібностей, притаманних широкому колу професій. Зазначений аспект зумовлює необхідність впровадження у вітчизняну систему вищої освіти компетентнісного підходу (КП), що є достатньо поширеною освітньою методологією в європейських країнах та дозволяє здійснювати підготовку кадрів, орієнтовану на результати навчання. Враховуючи специфіку фармацевтичної діяльності, що має суттєвий вплив на характер і коло обов'язків спеціалістів фармації та зумовлює результативність й ефективність їх роботи, дослідження компетенцій спеціалістів фармації представляє значний інтерес. У ході аналітичного моніторингу досліджень, здійснюваних вітчизняними вченими в цьому напрямку, нами було визначено, що питання фармацевтичної компетенції вивчалось багатьма науковцями, зокрема Галій Л.В., Горіликом А.В., Горячою Л.О., Громовиком Б.П., Кайдаловою Л.Г., Коваленко С.М., Лебединцем В.О., Огарь С.В., Прокопенко Т.С., Толочком В.М. та іншими. Однак, роботи щодо проектування цілісної компетентнісної моделі для підготовки провізора знаходяться на етапі розробки та потребують постійного вдосконалення [5].

Не зважаючи на досить тривалий час впровадження в педагогічну практику ідей компетентнісного підходу, його базовий понятійно-термінологічний апарат знаходиться у стадії становлення і потребує свого

унормування і збалансованості між науковими джерелами і нормативно-правовими документами.

Більшість дослідників вказує, що компетентнісний підхід в усіх значеннях і аспектах найбільш глибоко відображає модернізаційні процеси, які нині наявні в усіх країнах Європи й віднедавна й в Україні. Саме компетентнісний підхід розглядається як один із важливих концептуальних принципів, який визначає сучасну методологію оновлення змісту освіти.

На разі існує велика кількість визначень понять «компетентність» і «компетенція».

Компетентнісна методологія покладена в основу всіх нормативно-правових документів останнього часу, які регламентують діяльність у сфері освіти і сфері вищої освіти зокрема. Це Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», Концепція розвитку освіти на 2015–2025 рр., Стратегії реформування вищої освіти в Україні до 2020 р., Національна рамка кваліфікацій України та ін.

Закон України «Про освіту» та Закон України «Про вищу освіту» визначають компетентність як динамічну комбінацію знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

У Національній рамці кваліфікацій України використані такі терміни:

- інтегральна компетентність – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та / або професійної діяльності;
- компетентність / компетентності – здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості.

На компетентнісному підході базуються нові стандарти вищої освіти, які замінюють собою Галузеві стандарти вищої освіти (ГСВО), які розроблялись у 2002–2014 роках відповідно до законодавства.

Відомо, що контингент викладачів фармацевтичного профілю у ЗВО формується із випускників цих навчальних закладів, які мають фах провізорів або провізорів-науковців. Їх традиційна підготовка орієнтована лише на зростання загального наукового або професійного рівня, а не на оволодіння ними основними методиками педагогічної діяльності, основами педагогічної майстерності та набуття ними творчих можливостей самоактуалізації у цій діяльності.

Викладач вищого навчального закладу фармацевтичного спрямування – це фахівець, який досконало володіє фармацевтичними знаннями, знаннями основ педагогіки, орієнтується в інноваціях педагогічної науки, володіє різними технологіями навчання, виховання і розвитку студентів, здатний до саморозвитку, самоосвіти та самовдосконалення. Педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу фармацевтичного спрямування становить основу його професійної педагогічної діяльності та є одним з показників професіоналізму.

У своїй педагогічній діяльності викладач вищого навчального фармацевтичного закладу стикається з необхідністю навчати студентів не лише професійним знанням, але й способами їх одержання, організовувати та здійснювати навчально-пізнавальну діяльність майбутніх фахівців згідно з особистісним та діяльнісним підходами. Для формування необхідних особистісних якостей майбутнього фахівця викладачу необхідно: усвідомлення мотивації постійного підвищення рівня професійної та педагогічної компетенції, розкриття своїх творчих здібностей і можливостей, володіння вміннями приймати рішення і нести за них відповідальність; бути здатними до рефлексії стосовно своєї діяльності, регулювати свій емоційний стан і поведінку, усвідомлювати потребу у постійному самовдосконаленні. Зауважимо, що педагогічна компетентність викладача вищого навчального

закладу наповнюється конкретним змістом і набуває професійно-специфічної спрямованості відповідно до профілю підготовки фахівців [4].

В. Маслов характеризує компетентність як готовність на професійному рівні виконувати свої посадові та фахові обов'язки відповідно до сучасних теоретичних надбань і кращого досвіду, а «компетентнісний підхід» як наукову концепцію, що покладена в основу для визначення мети, змісту, методів та організації навчання, діагностики рівнів готовності і відповідності особистості до ефективної діяльності на відповідній посаді або у конкретній професійно-фаховій сфері [6].

Міжнародна комісія Ради Європи в своїх документах розглядає поняття компетентності як загальні, ключові, вміння, базові вміння, фундаментальні шляхи навчання, ключові кваліфікації, навчальні вміння або навички, ключові уявлення, опорні знання. На думку експертів Ради Європи, компетентності передбачають спроможність особистості сприймати та відповідати на індивідуальні й соціальні потреби та комплекс ставлень, цінностей, знань і навичок [7].

Варіант компетенції знайшли відображення в програмних документах Ради Європи, де компетенції представлені таким чином:

- інструментальні, що містять у собі когнітивні, методологічні здібності, технологічні та лінгвістичні вміння;
- комунікативні компетенції, які пов'язані зі здатністю висловлювати почуття; здатність до критики, загальні здатності до взаємодії з іншими людьми і вирішення конфліктів спілкування;
- системні компетенції, що відносяться до сфери діяльності випускника.

Зауважимо, що компетенція за Європейською системою кваліфікацій (ЄСК) є інтегративним поняттям і виражає здатність людини самостійно застосовувати в певному контексті різні елементи знань та вмінь, містить у собі:

- 1) когнітивну компетенцію, яка передбачає використання теорії і понять, а також „приховані” знання, придбані досвідом;

2) функціональну компетенцію (уміння та ноу-хау), а саме те, що людина повинна вміти робити;

3) особистісну компетенцію, яка передбачає вміння поводитись в конкретній ситуації;

4) етичну компетенцію, що передбачає наявність певних особистісних і професійних цінностей].

Професійна компетентність ґрунтується на:

1) професійних якостях працівника (професійні знання, уміння, навички як досвід діяльності;

2) соціально-комунікативних здібностях;

3) індивідуальних здібностях, що забезпечують самостійність професійної діяльності.

Щодо особливостей професійної компетентності фармацевтичних фахівців в системі охорони здоров'я для випускника медичного ЗВО, де діють нові вимоги до провізора, серед яких: уміння поєднувати ринкові і соціальні принципи роботи в фармацевтичних організаціях. Тому провізору стало неможливим обійтись без проникнення в ті галузі знань, з якими раніше не був потрібен такий тісний контакт: менеджмент, маркетинг та соціальна психологія. На сучасному етапі провізору важливо не тільки знати асортимент лікарських засобів, а й володіти навичками спілкування, уміти поєднувати ринкові та соціальні принципи в своїй діяльності.

Дещо іншу точку зору щодо моделі ієрархії компетентностей у фармацевтичній освіті мають Б. Громовик та С. Мокрянин і виокремлюють такі компетентності: спеціальні, професійні або предметні компетентності; загальні (універсальні або загально галузеві) компетентності; ключові (політичні та соціальні, міжкультурні, комунікативні, соціально-інформаційні та персональні).

Під професійною компетентністю провізора розуміється інтегральна характеристика, що визначає здатність вирішувати професійні проблеми і

типові професійні завдання, що виникають у реальних ситуаціях його фахової діяльності, з використанням знань і професійного та життєвого досвіду [2].

Виходячи з наведеного аналізу проблеми у психолого-педагогічній літературі під професійною компетентністю слід розуміти компетентність фахівця, що демонструє володіння знаннями, вміннями, навичками, професійно важливими якостями, необхідними для здійснення професійної діяльності.

1. Проаналізовано поняття компетенція, компетентність, компетентнісний підхід встановлено, що у дослідників спостерігається неоднозначне розуміння зазначених вище понять. Тому посилаючись на аналіз літературних джерел, розглядаємо компетентність як інтегровану якість особистості, яка проявляється в загальній здатності й готовності до діяльності, яка ґрунтується на знаннях, уміннях, навичках та досвіді, які придбані в процесі навчання та орієнтовані на самостійну й успішну участь у діяльності.

2. Компетентнісний підхід в системі фармацевтичної освіти надасть змогу визначення переліку навчальних дисциплін і скорочення їх кількості у навчальних планах, визначення компетентностей з кожного предмета і формування змісту кожної навчальної дисципліни та підбір необхідної для навчального процесу інформації. Саме компетентнісний підхід у системі вищої фармацевтичної освіти зумовлює перегляду змісту навчання відповідно до вимог суспільства і європейських стандартів, збереження досвіду та надбань вітчизняної підготовки кадрів для фармацевтичної галузі на сучасному етапі.

3. В основі успішної професійної діяльності сукупність компетентностей, які передбачають володіння знаннями, вміннями та навичками в певній галузі діяльності, уміння застосовувати набуті знання та вміння для вирішення професійних завдань, готовність до аналізу проблемних ситуацій та пошуку шляхів їх вирішення, уміння працювати самостійно та в групі.

4. Комунікативна компетентність майбутніх фахівців фармацевтичного профілю є важливою складовою у професійній діяльності, при виконанні кваліфікаційних обов'язків, при відпуску лікарських препаратів, спілкуванні з пацієнтами, наданні рекомендацій із застосування лікарських препаратів,

наданні консультативної допомоги та ін. Комунікативна компетентність працівників аптечних закладів – це певний рівень сформованості досвіду взаємодії з пацієнтами, лікарями та колегами, який необхідний для успішної професійної діяльності. Комунікативну компетентність у дослідженні визначено як сукупність знань, умінь, навичок, здібностей професійно важливих та соціально-особистісних якостей. Це якість особистості, яка необхідна фахівцеві в професійній діяльності, для правильної поведінки та в повсякденному житті.

5. У процесі дослідження було розроблено та обґрунтовано модель майбутніх фахівців фармацевтичного профілю на основі компетентнісного підходу. Модель відображає вимоги до фахівців фармації, які висувають: держава, суспільство, галузеві стандарти, роботодавці та споживачі; компетентності фахівця: ключова (загальножиттєва), професійна (загальнопрофесійна та спеціалізовано-професійна, комунікативна, інформаційна, соціальна, психологічна, педагогічна, організаційна, особистісна) та професійно важливі й особистісні якості фахівця.

6. Модель фахівця фармацевтичного профілю на основі компетентнісного підходу зумовлює внесення змін в організацію навчально-виховного процесу, зміст професійної підготовки; форми, методи і технології навчання; посилення гуманітарної підготовки та уведення до навчальних планів дисциплін психологопедагогічного спрямування; розробку нових навчальних програм; підготовку професорсько-викладацького складу до роботи в нових умовах та ін.

Фармацевти є компетентними, коли вони володіють знаннями, уміннями та навиками, достатніми для здійснення в межах законодавства безпечної, ефективної професійної діяльності. Компетенції формуються під час навчальної підготовки, зберігаються, удосконалюються в практичній діяльності. Їх виявляють шляхом детального аналізу необхідних практичних навиків. Навчальні центри зможуть скористатись переліком цих компетенцій при розробці навчальних програм. Це гарантує, що випускник отримає достатньо

широкий і відповідний практичний досвід для початку здійснення професійної діяльності. Рамки компетенцій фармацевтів можуть бути використані для:

- навчання і розвитку;
- допомоги у визначенні результатів навчання і потреби навчання;
- виявлення недоліків у компетенціях (недостатньо визначені компетенції);
- системи оцінки компетентності [1].

Визначимо ключові компетентності, що є основою моделі випускника фармацевтичного профілю і підґрунтям для професійних компетентностей:

1. До інструментальних компетентностей належать такі, що включають когнітивні здібності (здатність розуміти і використовувати ідеї та міркування, методологічні здібності, здатність розуміти і керувати оточенням, організувати робочий час, будувати стратегію навчання, приймати рішення і вирішувати проблеми); технологічні уміння (уміння, пов'язані з використанням техніки), комп'ютерні навички та здібності інформаційного управління); лінгвістичні уміння; комунікативні компетенції.

2. До інформаційної компетентності відносяться складники, які необхідні фармацевтичному фахівцеві орієнтуватись у великій кількості інформації, аналізувати та систематизувати її, застосовуючи при цьому різні джерела; використовувати раціональні способи отримання інформації, обробка інформації та її зберігання; вміння надавати інформацію тощо.

Інформаційна компетентність визначена такими складовими професійної діяльності як: володіння навичками роботи з інформацією, представленою в електронному вигляді та на паперових носіях, знання і вміння використовувати раціональні методи пошуку і зберігання інформації в сучасних інформаційних масивах, уміння знаходити інформацію в Інтернет тощо.

Якість і повнота інформації про лікарські препарати надається багатьма установами та організаціями. При цьому інформація про ліки не завжди однорідна та правдива, тому покупець звертаючись за інформацією до працівника аптечного закладу сподівається, що вона буде правдивою,

достовірною та вичерпною. Без достовірної інформації про лікарські засоби та правильного її надання, неможливо якісно і раціонально виконувати роботу з призначенням та відпуском лікарських препаратів.

Основною метою інформування про лікарські препарати є: сприяння належному, ефективному і безпечному прийому лікарських засобів: забезпечення можливості свідомого вибору при призначенні лікарського засобу. Професія фармацевтичного працівника вимагає від нього вмінь та навичок надавати інформацію покупцям аптечних закладів.

При наданні фармацевтичної допомоги фармацевтичні працівники можуть використовувати як очне, так і заочне інформування. Майбутній фахівець повинен володіти комп'ютерними, інформаційними та мультимедійними технологіями (електронна пошта, Інтернет); здатним до критичного відношення до інформації тощо.

3. Інформаційна компетентність являє собою інтеграційну характеристику особистості, яка проявляється в готовності реалізувати свій потенціал (знання, уміння, навички, досвід, професійні та особистісні якості), готовність до саморозвитку, прояв ініціативи у галузі інформаційних технологій для успішної професійної діяльності та збереження здоров'я і підвищення ефективності діяльності.

4. Соціальна компетентність необхідна як у професійній діяльності, так і в повсякденному житті людини.

5. Соціально-психологічну компетентність розглядають як інтегровану характеристику особистості відносно до її професійної діяльності.

6. Психологічна компетентність фахівця має свої передумови. До них належать соціально-психологічні ресурси людини, такі як, цінності, переконання, настанови, здібності, мотиви, знання соціальної психології, різноманітний досвід участі у соціальному житті тощо. Вони залежать від конкретного виду професійної діяльності, від виробничих функцій, завдань, які вирішує фахівець. Психологічними вимогами, які висуваються до працівників аптечних закладів є: урівноваженість, зібраність, гострота сприймання,

швидкість реагування, гарна пам'ять, увага і спостережливість та інші. Психологічна компетентність є невід'ємною складовою психологічної культури майбутнього фахівця. Формуванню психологічної компетентності майбутнього фахівця сприяють: професіоналізм і високі моральні якості викладачів, здатність користуватись психологічними знаннями та вміннями, передавати їх студентам; яскраво виражена мотивація досягнення успіху, вміння оцінювати знання та вміння [3].

Таким чином вище зазначені компетентності майбутнього провізора за результатами вивчення нормативних документів, публікацій в літературних джерелах відображають їх необхідний перелік для виконання професійних обов'язків.

Використана література:

1. Горяча Л. О. Аналіз сучасних тенденцій підготовки фармацевтичних кадрів у країнах світу / Л. О. Горяча, Т. С. Прокопенко, А. А. Котвіцька – Український журнал клінічної та лабораторної медицини. – 2011. – Т. 6. – № 4. – С. 10-14.
2. Громовик Б. П. Перспективи нових навчальних технологій у фармацевтичній освіті / Б. П. Громовик, С. М. Мокрянин // Фармацевтичний журнал. – 2008. – № 2. – С. 13 – 21.
3. Кайдалова, Л. Г. Професійна підготовка майбутніх фахівців фармацевтичного профілю у вищих навчальних закладах : монографія / Л. Г. Кайдалова. – Х. : НФаУ, 2010. – 411 с.
4. Козаченко Г. В. Теоретичні засади розвитку педагогічної компетентності викладачів фармацевтичного профілю // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2017. – Випуск №1(87). – С. 64–71.
5. Котвіцька А. А. Теоретичні та практичні засади реалізації компетентнісного підходу при підготовці провізорів / А. А. Котвіцька, В. І. Городецька, К. Л. Салтиш // Формування Національної лікарської політики за

умов впровадження медичного страхування: питання освіти, теорії та практики: матер. III Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 12 березня 2015 р. / ред. кол.: А.С. Немченко та ін. – Х.: Вид-во НФаУ, 2015. – С. 240.

6. Маслов В. І. Наукові основи та технології компетентного управління загальноосвітнім навчальним закладом : [монографія] / В. І. Маслов, О. С. Боднар, К. В. Гораш. – Тернопіль : Крок, 2012. – 320 с.

7. Handbook of higher education diplomas in Europe: a survey of study programmes and of diplomas, degrees and other certificates; granted by higher education institutions in the Europe region / by Hanna Jablonska-Skinder and Ulrich Teichler. In collab. with Matthias Lanzendorfer. / UNESCO / European Centre for Higher Education (CEPES). – Munchen; London; New York; Paris:Saur, 1992.